

Energiteknikavdelningen
Kraftproduktion
Linus Palmblad
016-544 23 37
linus.palmblad@energimyndigheten.se

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

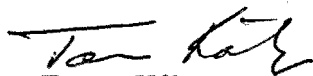

Redovisning av uppdrag 18 – Plan för uppföljning och utvärdering av solcellsstödet

Energimyndigheten överlämnar härmed en redovisning av *uppdrag 18 Plan för uppföljning och utvärdering av solcellsstödet* för år 2009.

Enligt uppdraget ska Energimyndigheten redovisa en plan för uppföljning och utvärdering av det statliga stödet för solceller, senast den 21 december 2009.

Uppdraget redovisas i bifogat dokument, *Plan för Energimyndighetens uppföljning och utvärdering av det statliga stödet för solceller*.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Tomas Kåberger. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit utvecklingsdirektören Lars Guldbrand, avdelningscheferna Josephine Bahr Ljungdell, Anneli Eriksson, Susan Linton Royen, Zofia Lublin, Andres Muld och Birgitta Palmberger, verksjuristen Fredrik Selander, enhetscheferna Anders Lewald och Sten Åfeldt, tf enhetschefen Peter Rohlin samt handläggaren Linus Palmblad, den sistnämnda föredragande.

Tomas Kåberger
Linus Palmblad

Energiteknikavdelningen
Kraftproduktion
Linus Palmblad
016-544 23 37
linus.palmblad@energimyndigheten.se

Energiteknikavdelningen
Kraftproduktion
Mattias Blomberg
016-544 22 52
mattias.blomberg@energimyndigheten.se

Plan för Energimyndighetens uppföljning och utvärdering av det statliga stödet för solceller

Den 1 juli 2009 infördes ett statligt investeringsstöd för installation av solcellsanläggningar. Solcellsstödet ingår tillsammans med biogas i det stöd som regeringen har avsatt för nya energitekniker. För 2009 är 100 miljoner kronor avsatta, delat 50/50 mellan biogas och solceller. För 2010 är 122 miljoner kronor avsatta för nya energitekniker och för 2011 är det avsatt 117 miljoner kronor. Stödet löper ut den 31 december 2011.

I tilläggsbudgeten för 2009 beslutades dessutom att skjuta till ytterligare 50 miljoner kronor för solcellsstödet.

Energimyndigheten har ansvarat för att ta fram föreskrifter om vilka uppgifter som ska lämnas i ansökan om stöd och i samband med begäran om utbetalning, på vilket sätt uppgifterna ska lämnas samt de övriga föreskrifter som behövs för tillämpningen av förordningen om statligt stöd till solceller. Energimyndigheten ska även utöva tillsyn över efterlevnaden av förordningen och av de föreskrifter som meddelas med stöd av förordningen.

Energimyndigheten har fått i uppdrag av näringsdepartementet att senast den 21 december 2009 redovisa en plan för uppföljning och utvärdering av det statliga stödet för solceller. Denna plan redovisas nedan.

Uppföljning

Ansökningsblanketterna är utformade för att ge den information och det statistiska underlag som behövs som grund för att följa upp och utvärdera stödet. När länsstyrelserna registrerar ansökningar förs all information in i Boverkets centrala bidragssystem Bofinc. Från Bofinc hämtas uppgifter med en dags eftersläpning till statistiksystemet Svanen. Från Svanen kan sedan alla uppgifter tas fram och sparas som t.ex. excel-datablad eller pdf-rapporter. Energimyndigheten har fått ett användarkonto till Svanen för att kunna få tillgång till uppgifterna.

Energimyndighetens handläggare följer kontinuerligt upp uppgifter om inkomna och beviljade ansökningar, samt utbetalade medel, för att hålla sig uppdaterade om läget för stödet. Energimyndigheten får också många frågor kring detta, inte minst från media.

För att underlätta uppföljning av stödet kommer en månatlig rapport med relevant statistik om stödet att tas fram. Statistiken kommer att presenteras på ett lättillgängligt sätt med text men framförallt bilder, tabeller och grafer. Information som kan tas fram är t.ex. antal inkomna ansökningar, beviljade ansökningar (antal, belopp) och utbetalda ansökningar (antal, belopp) och fördelningen över landets 21 län. Fördelningen mellan privatpersoner och företag i antal ansökningar och belopp har varit efterfrågade fakta som kan ingå i rapporten. En trendrapport över hur ovanstående förändrats månadsvis under stödperioden är intressant, så att intresserade aktörer kan följa utvecklingen utan att behöva kontakta Energimyndigheten personligen. Den månatliga rapporten kommer därför att vara tillgänglig på Energimyndighetens webbplats och berörda på t.ex. länsstyrelser och energirådgivare ska ges möjligheten att prenumerera på månadsrapporten per e-post.

Efter stödperioden ska stödet följas upp med mer utförlig statistik som även inkluderar vilka typer av solcellssystem som byggts, storlek på systemen hur stor andel som är integrerad i byggnader, typ av system, vilka byggnader de monterats på, kostnader för systemen osv.

Dessa uppgifter kommer att ligga till grund för att utvärdera stödets måluppfyllelse.

Utvärdering

Utvärderingen föreslås vara färdig till våren 2011. Anledningen till att utvärdera stödet efter 1,5 år av totalt 2,5 års löptid är att utvärderingen ska kunna ge underlag till diskussioner om eventuella framtida stöd till solceller. Om man vill fortsatt stödja solcellsmarknaden i Sverige är det viktigt att undvika ett glapp mellan stödperioderna och därför är det viktigt att diskussionen och förberedelserna startar i god tid. Utöver utvärderingen avser därför Energimyndigheten att genomföra en utredning om mål och strategier för svenska solcellssatsningar. Detta genomförs under 2010 och kommer att fungera som en start av arbetet med eventuella nya stöd till solceller. Utvärderingen kommer att komplettera detta arbete.

2009 kommer 100 miljoner kr att finnas tillgängligt för beslut om stöd till solceller, ursprungliga beloppet var 50 miljoner kr. Under 2010 kommer solcellsstödet tillsammans med biogasstödet tilldelas 122 miljoner kr. Om 50 % av stödet tillfaller solceller kommer i slutet av 2010 mer än 150 miljoner kr kunna ha betalats ut i investeringsstöd till solceller. För utvärderingen våren 2011 finns därmed ett underlag som borde vara i storleksordning med det ursprungligen planerade totala stödet. Målet med den tidiga utvärderingen under 2011 är att kunna ställa upp strategiska målsättningar för eventuella kommande stödetrappor. Avslutningsvis ska det göras ytterligare en, men mindre, utvärdering när den pågående etappen är klar, för att utvärdera verkligt resultat och effektmål.

Målet och syftet med statligt stöd till solceller:

- bidra till omställningen av energisystemet
- Industriell utveckling
- Ökad användning av solceller
- Ökat antal aktörer som hanterar solcellssystem
- Sänkta systemkostnader
- Årlig elproduktion från solceller ökar med minst 2,5 GWh under stödperioden

Frageställningar som utvärderingen ska belysa:

Industriell utveckling: Hur har stödet påverkat den svenska solcellsindustrin: modultillverkare, solcellsproducenter, systeminstallatörer, etc.

Ökad användning av solceller: Hur har ökningen av solceller sett ut: Hur är fördelningen över landet? Hur ser fördelning mellan olika sökandekategorier (småhus, flerbostadshus, offentlig-, kommersiell lokal, etc)? Vilken typ av anläggningar har byggts? Vilken teknik har använts? Har integration i byggnader varit en viktig del?

Ökat antal aktörer som hanterar solcellssystem: Har nya aktörer och aktörsgrupper tillkommit? Har antalet återförsäljare av solcellssystem ökat? Har importen förändrats (ökat, minskat, nya importörer)?

Sänkta systemkostnader: Hur har kostnaden för solcellssystem av olika typ förändrats under stödperioden (hänsyn måste tas till omvärldsfaktorer som kraftigt sänkta priser på moduler p.g.a. världskonjunkturen)? Hur fungerar den svenska solcellsmarknaden: konkurrens, utbud, kvalité osv.? Har stödet stimulerat till vidareutveckling av tekniken i form av prestandaförbättringar och/eller kostnadsminskningar?

Årlig elproduktion från solceller: Uppskattning av ökningen av elproduktion från de under perioden installerade solcellssystemen. Prognos för om målet på en årlig elproduktion om 2,5 GWh kommer att nås till 2011-12-31. Observera att 50 miljoner extra har getts i stöd och prognosen bör skrivas upp till 3,33 GWh?

Hur har stödet skötts: Kostnader för administrationen av stödet? (Adm. Kostnad per krona lämnad i stöd) Har hanteringen av stödet varit tillfredsställande (Energimyndigheten/Boverket/Länsstyrelserna)? Hur har hanteringen av stödet upplevts av de sökande (information och administration)?

Övriga frågor: Har stödformen varit lämplig med hänsyn till syftet? Har stödnivån varit rätt? Bör stödnivån skilja mellan företag och privatpersoner? Ska företag och privatpersoner "tävla" om samma pott pengar eller ska pengarna

fördelas mellan grupperna? Hur väl har stödet uppfyllt olika aktörers önskan om stöd till solceller? Har regelverk i form av skatter, anslutningsavgifter mm samt leveransavtalsformer medverkat till att stimulera utvecklingen och utbyggnaden av solceller?

Genomförande

Mycket av den information som behöver samlas in för utvärderingen kommer finnas tillgänglig via Boverkets statistiksystem Svanen. Men utvärderingen innehåller också flera frågor som är mer subjektiva och där information behöver inhämtas i form av intervjuer eller på annat sätt.

För att genomföra utvärderingen upphandlas en utvärderingsinsats. Utföraren ska vara väl förtrogen med den svenska solcellsmarknaden. Det är också viktigt att konsulten har kompetens för att utvärdera styrmedel och innovationssystemeffekter.